

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Financiën

Nummer

Kenmerk
188338

Raad d.d.
27 juni 2024

Paragraaf begroting
N.v.t.

Portefeuillehouder
M. (Marinka) Mulder

Steller
D.F. (Diana) van Hal

Datum
24 juni 2024

Onderwerp
Jaarstukken 2023

Geadviseerd besluit

1. De Jaarstukken 2023, onder voorbehoud van de controleverklaring van de accountant, vaststellen;
2. In de septembercyclus uw raad de gelegenheid te bieden om het gesprek over de bevindingen van de accountant te voeren;
3. € 985.000 van het resultaat te bestemmen, conform het hoofdstuk Resultaatbestemming- en besteding.

Toelichting op beslispunten

Als sluitstuk op de begrotingscyclus 2023 zijn de Jaarstukken 2023 opgesteld. In de jaarstukken leggen wij verantwoording af over het in 2023 gevoerde beleid en de financiële consequenties daarvan. De Jaarstukken 2023 sluiten met een positief saldo van € 1.752.000. De afwijking t.o.v. de begroting bedraagt ca. 1%. Dit saldo bestaat uit een nadelig saldo van € 45.000 binnen de grondexploitatie en een voordeel van € 1.797.000 binnen de gemeentelijke exploitatie.

In de jaarstukken vindt u een toelichting op zowel het beleid als het financiële resultaat. Deze jaarstukken worden u ter vaststelling aangeboden. Door middel van het vaststellen van de jaarstukken verleent u ons decharge voor het gevoerde financieel beheer in 2023.

Naar aanleiding van de bevindingen van de accountant tot nu toe hebben we een aantal wijzigingen doorgevoerd in de jaarstukken. De controlewerkzaamheden van de accountant zijn op het moment van opstellen van dit voorstel nog niet geheel afgerond. Het is niet bekend wanneer de accountant zijn bevindingen, in het accountantsverslag, afrondt en of dit nog tot mutaties zal leiden. Het is niet mogelijk dat de controleverklaring van de accountant tijdens de raadsbehandeling voorhanden is. Om deze reden stellen we u voor om 'onder voorbehoud van de controleverklaring' vast te stellen. Op deze wijze is de aanlevering van de jaarstukken en de Sisa-verantwoording voor de deadline van 15 juli 2024 alsnog mogelijk.

Mochten er na vaststelling door uw raad nog mutaties benodigd zijn dan zullen deze, voor zover het materiele aanpassingen betreft, alsnog worden doorgevoerd. In dat geval wordt er een erratum opgesteld voor toezending naar de provincie en rijk. De jaarstukken moeten uiterlijk 15 juli worden aangeboden aan de provincie en het rijk (SiSa). Een eventueel erratum zal in de septemberraad met terugwerkende kracht worden bekrachtigd door uw raad. Door vaststelling van dit voorstel, stemt u in met deze werkwijze.

In de septembercyclus wordt uw raad de gelegenheid geboden om met elkaar het gesprek over de bevindingen van de accountant te voeren, inclusief het verslag van de commissie op de jaarrekening.

Beoogd effect

Door middel van vaststelling van de Jaarstukken 2023, wordt 2023 ook financieel gezien afgesloten.

Kader

Vaststelling van de jaarstukken is vereist op grond van de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. De accountant toetst of onze jaarstukken zijn opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, of de jaarrekening een getrouw beeld geeft, of de baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen en of de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Het oordeel ten aanzien van de rechtmatigheid baseert de accountant op de rechtmatigheidsverantwoording van het college. De accountant maakt zijn bevindingen kenbaar middels een verslag van bevindingen (accountantsverslag).

Argumenten

1 Vaststellen van de Jaarstukken 2023, onder voorbehoud van de controleverklaring van de accountant

De accountantscontrole, noch andere argumenten, geven aanleiding de Jaarstukken 2023 niet vast te stellen.

Wijzigingen

Ten opzichte van de door u in april ontvangen *concept* Jaarstukken 2023 zijn wijzigingen doorgevoerd m.b.t.:

- Het resultaat bij product 1G Maatwerkvoorzieningen Jeugd en 1H Maatwerkvoorzieningen Wmo is gewijzigd doordat via Zorglokaal, na de deadline, nog nagekomen lasten m.b.t. 2021 en 2022 zijn aangedragen, in totaal € 222.000
- Herrekening van de rente (totaal € 282.000 nadeel)
- De rechtmatigheidsverantwoording is toegevoegd
- Tabellen met financiële gegevens van verbonden partijen zijn gewijzigd i.v.m. inmiddels (definitief) ontvangen jaarrekeningen van de verbonden partijen
- De presentatie van enkele tabellen van de balans en balansspecificaties is aangepast
- Enkele gegevens in de SiSa-aangifte zijn gewijzigd
- Enkele onderdelen zijn verplaatst
- Enkele specificaties op de balans zijn verwijderd (deze waren niet verplicht)
- Enkele, niet noemenswaardige, wijzigingen in teksten

In totaal is het rekeningresultaat met € 504.000 naar beneden bijgesteld.

Rente:

Conform het BBV (specifiek de notitie rente 2023 van de commissie BBV) is bepaald dat indien de werkelijke rentelasten die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast meer dan 25% afwijkt van de rentelasten die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag ('rekenrente') zijn toegerekend, een correctie plaats moet vinden. Dit heeft tot gevolg dat we een nieuwe renteberekening hebben opgesteld op basis van 0% rente. Op veel producten is daardoor het resultaat gewijzigd. Op de producten 2M Water en riolering en 2N Afvalverwijdering en -verwerking leidt dit tot een voordeel van € 237.000, respectievelijk € 45.000, wat in de betreffende voorzieningen is gestort. In totaal is het resultaat met € 282.000 nadelig gewijzigd.

Rechtmatigheidsverantwoording:

In 2023 is voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening. Hierin geeft het college aan of zij heeft gehandeld in overeenstemming met wet- en regelgeving. De rechtmatigheidsverantwoording gaat over drie aspecten van rechtmatigheid, namelijk het begrotingscriterium, het voorwaardecriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Onderwerp

Jaarstukken 2023

Datum

24 juni 2024

Kenmerk

188338

Pagina

2 van 5

In de financiële verordening is het kader meegegeven over de rechtmatigheidsverantwoording.

Voor het *begrotingscriterium* is in de financiële verordening vastgelegd dat de raad de begroting vaststelt op productniveau. Waarbij overschrijdingen van de lasten en onderschrijdingen van de baten met meer dan 100.000 per product of per investeringskrediet gemeld dienen te worden. Op basis van een uitspraak van de commissie BBV moet het begrotingscriterium strenger worden uitgelegd. Alle lastenoverschrijdingen moeten daarbij als onrechtmatig worden aangemerkt. Onderschrijdingen van de lasten en de baten en overschrijdingen van de baten zijn ook onrechtmatig, tenzij ze tijdig aan de raad zijn gemeld. Met de raad moeten afspraken worden gemaakt over wat "tijdig" is. Dit nemen we mee bij de aanpassing van de financiële verordening. Met de rekeningcommissie is, op advies van de accountant, afgesproken dat melding in de jaarstukken voor dit jaar als tijdig wordt aangemerkt. Hiermee voorkomen we dat we alle afwijkingen ten opzichte van de begroting als onrechtmatig moeten aanmerken.

Conform de financiële verordening wordt bij een afwijking van meer dan 25.000 op productniveau (gesaldeerd) een toelichting opgenomen in de jaarstukken. Daarnaast is afgesproken dat overschrijdingen van de lasten acceptabel zijn wanneer zij passen binnen het bestaande beleid, voortvloeien uit openeinde regelingen en/of worden afgedekt met bijbehorende inkomsten. De toelichting op de overschrijdingen is opgenomen in de verantwoording per product in het jaarverslag en in de toelichting op de restantkredieten. Op basis daarvan is geconstateerd dat de lastenoverschrijdingen in de jaarrekening weliswaar onrechtmatig zijn, maar wel passen binnen de met de raad afgesproken kaders.

Binnen het *voorwaarden criterium* toetsen we of besteding en inning van gelden door de gemeente voldoet aan de voorwaarden die vastliggen in de wet- en regelgeving. Dit gaat over het algemeen over de omschrijving van de doelgroep of het project, de heffing- en/of declaratiegrondslag, normbedragen, de bevoegdheden, het voeren van een administratie, het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken en aan te houden termijnen bij besluitvorming, betaling, declaratie enzovoort. Uit de uitgevoerde controles is 1 onrechtmatigheid gekomen boven de rapportagegrens. Dit betreft Jeugdhulp die is ingezet via een foutieve route.

De aanpak voor het voorkomen van *misbruik en oneigenlijk gebruik* van gemeentelijke regelingen en eigendommen is vastgelegd in de financiële verordening. Wij hebben geen overkoepelende nota M&O-beleid. In plaats daarvan wordt bij regelingen die gevoelig zijn voor misbruik en oneigenlijk gebruik expliciet aandacht besteed aan risicobeheersing in de breedste zin van het woord. Daarnaast wordt bij de uitvoering van de audits expliciet aandacht besteed aan de beheersmaatregelen op fraudegevoelige terreinen.

We hebben geconstateerd dat de documenten rondom handhaving en controle binnen het Sociaal domein zijn verouderd. Deze moeten worden geactualiseerd om zo het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen te verkleinen. Inmiddels is in regionaal verband het toezicht- en handhavingkader Wmo en Jeugdwet vastgesteld. Voor de inkomensregelingen moet actualisatie nog plaatsvinden. Daarnaast moet nog aandacht worden besteed aan M&O beleid voor de Wet Inburgering. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden vanuit handhaving concluderen wij dat er voor het M&O criterium rechtmatig is gehandeld.

2. *Gelegenheid om het gesprek over de bevindingen van de accountant te voeren*

In de septembercyclus wordt uw raad de gelegenheid geboden om het gesprek over de bevindingen van de accountant te voeren. Op dat moment zijn de bevindingen en de controleverklaring van de accountant en het verslag van de commissie op de jaarrekening voorhanden.

Onderwerp

Jaarstukken 2023

Datum

24 juni 2024

Kenmerk

188338

Pagina

3 van 5

3 Resultaatbestemming

In de Najaarsnota 2023 gingen wij uit van een geprognosticeerd rekeningresultaat van €778.000 positief. De jaarrekening sluit nu met een saldo van € 1.752.000 positief. Het verschil van € 974.000 is op hoofdlijnen aangegeven in de inleiding van de Jaarstukken en nader toegelicht binnen de desbetreffende programma's.

We stellen u voor om € 985.000 van het resultaat te bestemmen voor de in onderstaande tabel weergegeven onderdelen. De toelichting hierbij kunt u vinden in het hoofdstuk 'Resultaatbestemming- en besteding' in de Jaarstukken 2023.

Na de voorgestelde resultaatbestemming, ad. € 985.000, resteert een positief saldo van € 767.000. Dit wordt in de Vrije algemene reserve gestort.

Het jaarrekeningresultaat 2023 is als volgt opgebouwd:

Resultaatbestemming en –besteding jaarrekening	
<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Saldo van lasten en baten	-760
Mutaties reserves	2.512
Resultaat na bestemming	1.752
Resultaatbesteding	
Overloopposten:	
1J Bijzondere Bijstand	-50
2B Wonen (meldpunt Goed verhuren)	-28
Decembercirculaire gemeentefonds 2023	-60
Subtotaal resultaatbesteding	-138
Resultaat na besteding	1.614
Voorstellen resultaatbestemming	
Lokale teams (in relatie tot hervormingsagenda)	-272
Extra storting in de Weerstandsreserve	-575
Subtotaal resultaatbestemming	-847
Resultaat na resultaatbestemming	767

Kanttekeningen

N.v.t.

Draagvlak

Op 19 juni 2024 heeft het afstemmingsoverleg tussen rekeningcommissie en accountant plaatsgevonden over de bevindingen van de accountant tot op dat moment en het verdere procesverloop, inclusief planning. Daarbij is tevens afgestemd dat de raad voorgesteld wordt de Jaarstukken 2023, onder voorbehoud van de controleverklaring van de accountant, vast te stellen. Deze werkwijze is eveneens afgestemd met het fractievoorzittersoverleg.

Onderwerp

Jaarstukken 2023

Datum

24 juni 2024

Kenmerk

188338

Pagina

4 van 5

Aanpak/Uitvoering

De accountant heeft de controle nog niet geheel af kunnen ronden. Het is niet bekend wanneer de accountant zijn bevindingen, in het accountantsverslag, afrondt en of dit nog tot mutaties zal leiden. De accountant heeft aangegeven dat hij verwacht de controle voor 15 juli, de deadline van aanleveringen bij de provincie en rijk, te kunnen afronden.

Zodra de accountant de werkzaamheden heeft afgerond verstrekken zij de controleverklaring. Ook het rapport van bevindingen wordt nog verstrekt.

Normaliter beoordeelt de commissie op de jaarrekening, vooruitlopend op de raadsbehandeling, de jaarstukken. Deze commissie richt zich met name op deel 1 'wat heeft het gekost' en deel 2 van de jaarstukken, de jaarrekening. Haar bevindingen legt zij vast in een verslag dat de raad kan betrekken in de besluitvorming rond de jaarstukken.

Qua tijdsplanning lukt dat dit jaar niet. De commissie biedt het verslag na de raadsbehandeling aan.

In de septembercyclus wordt de raad de gelegenheid geboden om het gesprek over de bevindingen van de accountant, inclusief het verslag van de commissie op de jaarrekening, te voeren. Wanneer tijdens het laatste deel van de accountantscontrole blijkt dat er nog materiele aanpassingen in de jaarstukken nodig zijn, wordt dit verwerkt in een erratum. Een eventueel erratum wordt met terugwerkende kracht vastgesteld in de septemberraad. Vooruitlopend daarop worden de jaarstukken inclusief een eventueel erratum verstrekt aan de provincie en het rijk.

Communicatie

De door de raad vastgestelde (definitieve) jaarstukken (jaarrekening en jaarverslag) worden binnen twee weken na vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli 2024, aan gedeputeerde staten van Gelderland verstrekt (art. 200 Gemeentewet).

Ten behoeve van de verantwoording over de uitvoering van de regeling van een specifieke uitkering (SiSa) worden de jaarstukken (jaarrekening en jaarverslag) uiterlijk 15 juli 2024 aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verstrekt (Financiële verhoudingswet art. 17a).

Financiële consequenties

De financiële uitkomsten van de jaarstukken zijn hiervoor aangegeven.

Juridische consequenties

Uw goedkeuring van dit voorstel, betekent dat wij decharge ontvangen voor het gevoerde financieel beheer over 2023.

WMO-aspecten

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Effect op vermindering regeldruk

N.v.t.

Alternatieven

In plaats van vaststelling onder voorbehoud op 27 juni, een extra raadsvergadering in te plannen voor 15 juli 2024. De controleverklaring van de accountant is dan voorhanden. Het is de vraag of de commissie op de jaarrekening dan de beoordeling, vooruitlopend op de raadsbehandeling, heeft kunnen doen en haar bevindingen in een verslag, dat de raad kan betrekken in de besluitvorming rond de jaarstukken, vast heeft kunnen leggen.

Bijlagen

- Jaarstukken 2023

Onderwerp

Jaarstukken 2023

Datum

24 juni 2024

Kenmerk

188338

Pagina

5 van 5